

УДК 001. 895

Пархоменко О.В. к.е.н., доцент
Пархоменко А.О.

РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО ЧИННИКА В ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Пархоменко О. В., Пархоменко А. О. Роль людського чинника в патентно-кон'юнктурних дослідженнях. В статті показано, що ключова роль у патентно-кон'юнктурному методі дослідження належить людському чиннику, від рівня підготовки якого залежить якість і цінність створеного знання.

Пархоменко А. В., Пархоменко А. А. Роль людського фактора в патентно-кон'юнктурному дослідженні. В статті показано, що ключова роль в патентно-кон'юнктурному дослідженні належить людському фактору, від рівня підготовки якого залежить якість і цінність створеного знання.

Parkhomenko A. V., Parkhomenko A. A. Role of Human Factor in the Patent-conjunction Research. The article shows that the key role in patent-conjunction research belongs to a human factor, with quality and value of created knowledge depending on its level of preparation.

Постановка проблеми. Процес створення, освоєння та реалізація нової конкурентоспроможної продукції набуває для України першочергового значення. Відтак запровадження в Україні інноваційної моделі економічного зростання з політичної мети перетворюється на необхідність.

Не останню роль у процесі створення інноваційної продукції відіграють патентно-кон'юнктурні дослідження. Цей метод дослідження дає змогу виявляти передові країни і фірми, які розробляють і використовують нові технології, оцінювати технічний рівень конкурентів і на основі отриманих даних приймати зважені рішення щодо планування розвитку галузей економіки, підгалузей промисловості, галузей техніки. Крім того, патентно-кон'юнктурні дослідження в значній мірі включають в себе інформацію стосовно елементів комплексного прогнозування розвитку науки і техніки, зокрема, науково-технічну, кон'юнктурно-економічну тощо.

Такі дослідження відносяться до розділу творчої праці з отриманням *нового знання* щодо сформульованої проблеми. Цей напрям діяльності на сучасному етапі соціально-економічному розвитку суспільства є одним з розповсюджених.

У сучасних умовах суб'єкти економічної діяльності функціонують в умовах зміни самої системи цінностей суспільства, його соціального розподілу. Відбувається зміна місця і ролі знання в сучасному господарюванні. Знання в новому його розумінні означає реальну потужну силу, засіб досягнення соціальних і економічних результатів.

Є різні варіанти створення нових знань, але в силу своєї специфіки патентно-кон'юнктурні дослідження є одним з ефективних методів наукового пізнання. Цей метод є ваговою складовою інформаційної аналітики, яка є масовим методом створення нових знань, стає обов'язковою частиною життєдіяльності людини і суспільства.

Незважаючи на те, що патентно-кон'юнктурний метод аналізу є розповсюдженим і він часто застосовується в багатьох країнах світу, існує багато питань науково-методологічного характеру, які ще не вирішені. Ось чому сьогодні нові розробки в області патентно-кон'юнктурних досліджень є *актуальними*.

Аналіз сучасних досліджень. Сьогодні дослідник має можливість доступу до патентних баз даних різних країн і міжнародних патентних організацій. Поєднання можливостей таких інформаційних систем і інформаційно-комп'ютерних технологій

породжує ефективні методи патентно-кон'юнктурних досліджень, результати яких можуть бути отримані в реальному масштабі часу і використані у вивченні різних напрямків діяльності, наприклад, у виявленні маркетингових, економічних або інших закономірностей.

В патентно-кон'юнктурному дослідженні основою є патенти, а також асоційована патентна інформація, а його інструментальним механізмом виступає інформаційна аналітика[1,2].

Патенти є чутливим засобом реєстрації тенденцій розвитку технологій. Стандартним кроком фірми, що переходить від стадії досліджень до стадії серійного впровадження технологій, є патентування винаходів у тих країнах, де передбачається технологічна або товарна експансія. Вивчення масиву патентних документів дає змогу визначати напрями досліджень провідних фірм на певному етапі, особливо, якщо врахувати, що 80% відсотків науково-технічної інформації, наведеної в патентах ніколи не повторюється в науково-технічних публікаціях інших видів.

Патентно-кон'юнктурний метод дослідження – це метод, який інтегрує та синтезує різноманітні варіанти дослідження, отримання та інтерпретації інформації стосовно об'єкта дослідження для формування уявлення про його сутнісні характеристики, що обумовлює вибір технології прийняття, впровадження та реалізації рішень щодо конкретної проблеми; це метод створення нового знання на базі збору, аналізу і синтезу інформації відповідно до поставленої цілі.

Питанням інноваційного розвитку держави та процесу проведення патентно-кон'юнктурних досліджень присвячені роботи багатьох вітчизняних учених, зокрема, Б. Олексюка, О.Ханова, Г.І. Калитича, К.М. Коржавіна а також провідних спеціалістів світу у цій галузі, таких як Р.Гердсрі (Pisek Gerdsri), Х.Мартін (Hilary Martin), Т.У.Дайма (Tugrul U. Daim), М. Мейера (Martin S. Meyer) та інш.

Аналіз сучасних наукових праць щодо стану патентно-кон'юнктурних досліджень дозволяє визначити питання, які потребують подальшої науково - методологічної розробки. В системі «інформація (патент, асоційована патентна) – аналітик –знання» передбачено місце людини, яка перетворює інформацію в знання, від якого залежить глибина вирішення проблеми. З цього виходить, що стадія створення нового знання є головною в патентно-кон'юнктурному дослідженні. [3]. Нажаль, ця стадія ще не стала предметом глибокого дослідження, а тому ми в своєму аналізі приділимо увагу саме стадії наукового пізнання, стадії створення нового знання, оскільки ця стадія в патентно-кон'юнктурному методі є вирішальною[4].

Викладення основного матеріалу. Результативність стадії створення нового знання залежить від особливостей розвитку суспільства, умов доступу од патентної і патентно-асоційованої інформації, від сформованої свідомості і наявності відповідних знань і умінь фахівця. Знання основних особливостей формування сучасного суспільства дають можливість співставляти вимоги суспільства з можливостями дослідника, формувати і вимагати від людини нового ставлення як до себе так і до суспільства, нового ставлення до освіти і самоосвіти, нового ставлення до формування індивідуальної і колективної свідомості тощо. До таких вагомих особливостей соціально-економічного розвитку суспільства можливо віднести наступні:

1. *Бурхливий технологічний розвиток*, який:

- по-перше, формує нову свідомість за рахунок нового технологічного світогляду, перетворюючи сучасне життя у нову реальність;

-по-друге, надає колосальні можливості для індивідуальної творчості за рахунок зручного доступу до інформації і наявності нових інформаційно-телекомунікаційних та інтелектуальних технологій і нової техніки для їх використання;

-по-третє, створює умови для постійного оновлення своїх можливостей протягом усього життя.

2. *Активне застосування творчої праці*, яка стає основою індивідуального і соціального успіху, при цьому індивідуальна складова стає випереджальною у порівнянні із соціальною. Принцип випереджального саморозвитку є головним для успішної самореалізації людини, а це можливо при застосуванні прогресивних і поширених методів аналізу, до яких відноситься і патентно-кон'юнктурний метод дослідження.

3. *Наявність тісного взаємозв'язку соціальних і індивідуальних складових сучасного життя*, уміння використання наявної залежності людини від суспільства і навпаки. Ця особливість вимагає нових підходів до організації творчої праці і в першу чергу володінням передовими методами досліджень, які дають можливість бути на передньому рубежі технологічного прогресу. До таких універсальних методів відноситься і патентно-кон'юнктурний,

4. *Застосування у патентно-кон'юнктурних дослідженнях системного аналізу* з використанням можливостей діалектичної системи «інформація – знання», що займає провідне місце у виховному і матеріально-виробничому процесах. Ця система об'єднує суспільство і людину і є основою процесу індивідуального і соціального розвитку, процесу створення умов для творчої праці і досягнення нових результатів на рівні суспільної оцінки розвитку країни.

Розглянуті особливості сучасного соціально-економічного розвитку показують, що основні акценти в сучасному житті переміщуються на завдання прискореного інноваційного розвитку, переходу до економіки, що базується на знаннях.

Світовий досвід переконливо свідчить, що набуття конкурентних переваг можливе лише за умови розбудови нової економіки, що має суттєві відмінності порівняно з економікою індустріальної доби за багатьма компонентами і параметрами, а головне – за факторами і самою філософією соціально-економічного розвитку. Розбудова національної інноваційної економіки вимагає загального бачення процесів економічної і соціальної переорієнтації сучасного життя. Ось чому зміни у соціально-економічному розвитку країни, процес формування інноваційної системи слід розглядати на системному рівні і тому застосування патентно-кон'юнктурних досліджень є доцільним, оскільки особливі зміни відбуваються в сфері науково-технічних знань.

У цьому контексті знання стають інструментом перетворення навколишнього середовища і нового бачення свого соціального світу. Знання стають основою *технологічного бачення* навколишнього середовища і базою для швидкої технологізації життя. При цьому питання істинності знання відходить на другий план, а на перший виходить практичний результат знання. Іншими словами, головною *стає економічна доцільність* отриманого знання і ця особливість вимагає широкого застосовування патентно- кон'юнктурного методу [9-12].

Науковці по-різному розуміють суть методу патентно-кон'юнктурних досліджень і, нажаль, далеко не всі ототожнюють цю сферу діяльності з логікою наукового дослідження, як такого. Ми впевнені, що ця сфера діяльності є науковою, особливо у випадках, коли це стосується комплексного і системного аналізу.

У табл. 1 наведено узагальнені ознаки патентно-кон'юнктурного методу дослідження. Аналіз зроблено на базі законодавчих і загально-наукових визначень і характеристик. Ці дані дають підстави стверджувати, що патентно-кон'юнктурний метод дослідження є науковим.

З даних таблиці можливо зробити висновок, що патентно-кон'юнктурний метод дослідження є науковим, тому такі дослідження спрямовані на вирішення важливих проблем розвитку суспільства і під час їх проведення застосовуються ті ж наукові методи, які притаманні іншим типам досліджень.

Творчий процес будується кожним суб'єктом майже за єдиним алгоритмом, а тому виникає необхідність сформулювати цей підхід на загальному рівні. Такий алгоритм застосовується і в патентно-кон'юнктурному методі дослідження.

Таблиця 1

Загальні ознаки щодо віднесення патентно-кон'юнктурного методу дослідження до наукової діяльності

Ознаки наукової діяльності	Обґрунтування наявності такої ознаки у патентно-кон'юнктурного методу дослідження
Наукова діяльність – «інтелектуальна творча праця» [5,6]	Інформаційний аналітик працює як творча індивідуальність
Наукову діяльність спрямовано на одержання нових знань [11]	Патентно-кон'юнктурний метод аналізу завжди спрямований на отримання нових знань і уявлень [7].
Внутрішньо-суперечлива єдність у системі «Фундаментальне – прикладне» [11]	Патентно-кон'юнктурний метод дослідження репрезентує принцип «трансформації» наукового пізнання у практичну діяльність [9]
Виконання соціокультурної функції у суспільстві [7]	Патентно-кон'юнктурний метод дослідження виконує соціокультурну функцію за рахунок практичного спрямування досліджень на замовлення суспільства [11].
Наявність етапу уявлення [8]	Патентно-кон'юнктурний метод дослідження формує абстракції, моделі, нові властивості тощо [6,7,10]

Першою стадією любого дослідження є визначення мети або цілі. Ціль – це кінцевий результат, на досягнення якого спрямовано дослідження. Найперша і, мабуть, найбільш відповідальна задача фахівця і полягає в тому, щоб з'ясувати і зрозуміти конкретну ціль у вирішенні проблеми.

Другою стадією патентно-кон'юнктурних досліджень є стадія знаходження ідеї для вирішення поставленої цілі. Під ідеєю розуміється наявність основного принципу, поняття, або уявлення, за допомогою якого може відбутися реалізація поставленої мети. Формулювання ідеї пов'язано зі зміною свідомості у бік процесу досягнення поставленої цілі. Ідея виконує роль провідної компоненти при розв'язанні проблеми, залишаючись стрижневою основою при формуванні підсистем головної системи.

Третя стадія – це методологічне обґрунтування реалізації ідеї відповідно до поставленої цілі. Під методологією розуміється процес визначення структури, логіки організації робіт, вибір методу і засобів діяльності. Призначення методології – визначення і знання законів і категорій, за допомогою яких дійсність може отримати адекватне відображення у свідомості людей.

Виконуючи аналітичну роботу, людина-творець повинна тримати весь процес чи проблему в полі свого мислення. При цьому відбувається перетворення реальної проблеми в інформаційну, яка постійно аналізується. Нагадаємо, що при переведенні реальної проблеми у інформаційну аналітик дотримується і використовує наступні результати досліджень науковців, наприклад:

- об'єктами інформації є усі елементи проблеми. Треба вміти ці елементи побачити і зафіксувати інформаційне відображення кожного з них. У будь-якій проблемі можна визначити багато смислових значень;

- інформацію можна багато разів використовувати без обмеження в часі;

- процес творчості є суперечливим процесом, у зв'язку з цим процес пізнання можна віднести до процесу безкінечного наближення мислення до реальності.

- будь-яка проблема має шлях вирішення і вона є керованою. Творча людина володіє вмінням здійснювати перехід від фази керованої до фази управляючої.

Четверта стадія кон'юнктурно-патентного дослідження – це параметризація результату проблеми та збору інформації. На цій стадії відбувається перетворення

реальної проблеми в інформаційно-цільову за рахунок диференціації корисного результату сформульованої цілі на окремі складові.

Для знаходження оптимального варіанту вирішення проблеми використовується метод структурування проблеми за допомогою свідомості. В загальному вигляді будь-яку подію можливо перевести в інформаційну. Всі інформаційні поняття по кожному елементу проблеми утворюються шляхом узагальнення й абстрагування, що дає змогу відокремлювати предмети від їх ознак, виділяти загальні й істотні ознаки. Параметризація результату проблеми створює можливість для опосередкованого інформаційного відображення проблеми на рівні мислення без втручання в її матеріальну основу.

П'ята стадія патентно-кон'юнктурного дослідження – це усвідомлення цільового інформаційного ресурсу. Ця стадія базується на аналізі і осмисленні зібраної патентної і асоційованої інформації в наступній послідовності:

по-перше, попередньо оцінюється в загальному вигляді чи достатньо зібраної інформації для вирішення проблеми;

по-друге, відбувається розподіл зібраної інформації на релевантну і пертинентну;

по-третє, здійснюється обробка пертинентної інформації за допомогою інформаційно-аналітичних технологій;

по-четверте, відбувається поєднання обробленої пертинентної інформації з інформацією власною, якою володіє аналітик. На цій стадії відбувається осмислення інформації, яка одночасно присутня як в об'єкті (проблемі), так і в суб'єкті (людині). Цей інтегруючий етап відіграє активну творчу роль в процесі вирішення проблеми і досягнення цілі.

Якщо підстав для переходу до наступної стадії творчого процесу достатньо, здійснюється перехід до стадії управління інформацією шляхом прийняття відповідного рішення.

Шоста стадія патентно-кон'юнктурних досліджень – це стадія управління інформацією – одна з головних стадій творчого процесу. Її можна назвати стадією інформаційного моделювання. На цій стадії відбувається конструювання варіантів рішення, їх фіксація і знову конструювання по удосконаленню базового варіанту. Процес поєднання творчої думки з управлінням інформацією, конструюванням варіантів рішень має безкінечні творчі можливості.

Система управління інформацією передбачає наявність ієрархії корисного результату з орієнтацією на знаходження варіанту більш високого рівня у порівнянні з існуючим, що відповідає еталону вимог до проблеми. Інформаційне моделювання – це вміння знаходити інформацію, вміння управляти як процесом консолідації інформації, так і процесом її реалізації без втручання в стан об'єкта; вирішувати проблему на стадії уявлення. Наукове мислення або інформаційне моделювання підвищує рівень розуміння проблеми за рахунок швидкості, динамічності і гнучкості процесу, який здійснює людина за рахунок своєї свідомості

Якщо свідомість сприймає за реальність те, що нею створено, то стає зрозумілим значення зони наукового мислення, або зони інформаційного моделювання. За допомогою будь-якого вибраного елемента проблеми можна ним управляти.

Таким чином, суб'єкт управляє реальністю за допомогою мислення або уяви, створюючи нові інформаційні форми і варіанти, і додає їх до фіксованого елемента свідомості.

Сьома стадія патентно-кон'юнктурних досліджень – це перехід із зони управління інформацією в зону управління знаннями, що здійснює суб'єкт інформаційного моделювання прийняттям відповідного рішення.

На стадії управління знаннями здійснюється остаточна оцінка результату практичної доцільності аналітично-творчого процесу з позиції зовнішньої реальності. На цій стадії відбувається оцінка створеного суб'єктом знання. Якщо знання є цінними і

комерційно доцільними, то вони передаються до наступної стадії, стадії їх використання для задоволення потреб людини.

Підсумовуючи можна зазначити, що продуктом патентно-кон'юнктурного дослідження є осмислена аналітиком інформація, або знання, які створюються за рахунок аналізу зібраної інформації.

Інформація, техніка і інформаційні технології є важливими складовими у патентно-кон'юнктурному дослідженні, але вони є допоміжними засобами, а основну професійну творчу працю виконує аналітик, а тому є необхідність розглянути роль людини (аналітика) в системі «Інформація (патенти, асоційована патентна інформація) – людина – знання».

Ефективність використання патентно-кон'юнктурного методу досліджень в значній мірі залежить від фахового рівня спеціаліста, а тому проблема підготовленого фахівців для праці в умовах інноваційної діяльності стає дуже важливим завданням сучасного соціально-економічного розвитку.

В умовах побудови інноваційної системи формується *нова свідомість* членів суспільства. Інноваційна діяльність, яка заснована на знаннях – це типове нелінійне явище. Ключова її характеристика – концентрація знань, за якої їх сума не збігається з сумою арифметичною, в ній складові примножуються і це підтверджує дію в сучасному розвитку законів нелінійного характеру. Такий процес може бути реалізований тільки за умови *соціально-економічного об'єднання можливостей суспільства і окремої людини*.

Організація оптимальної взаємовигідної взаємодії людини (творця знань) і суспільства як інструмента впровадження знань в практику і постійного замовника на стратегічну потребу стають орієнтиром як процесу соціально-економічного розвитку так і процесу підготовки кадрів для інноваційної діяльності.

Відомо, що стадія перетворення інформації у знання відбувається за допомогою свідомості людини – найвищого продукту еволюційного розвитку живої природи. *Свідомість – це індивідуальне надбання кожної окремої людини*.

Фундаментом створення знання є інформація, таким чином ми бачимо прямий взаємозв'язок свідомості і інформації. Створення умов формування, доступу та використання інформації залежить в значній мірі від державної політики і системи державного управління. Це є свідченням взаємозв'язку соціального і індивідуального походження творчої праці.

Є два види свідомості: *індивідуальна і колективна*. Індивідуальна свідомість є елементом більш високого рівня організації – суспільної свідомості. Свідомість має соціальний характер. Свідомість, маючи соціальний характер, розвивається разом з суспільством і в процесі життя формується взаємозалежність свідомості людини від норм вимог суспільства. Людина не наділена від народження свідомістю, вона її формує на протязі свого життя.

Кожній окремій людині притаманні її власна психіка, нервова система, відчуття, розуміння своїх бажань, наявність індивідуальних стандартів і цінностей. Усе це впливає на формування свідомості, яка є суспільно-історичною категорією за своєю сутністю і її розвиток залежить від умов розвитку соціуму.

Колективна свідомість – об'єднана свідомість усіх людей, або колективу; це стійке уявлення про навколишнє середовище, тому що така свідомість є середнім значенням свідомості групи людей. Кожна людина має своє уявлення, воно в значній мірі може відрізнятись від уявлень інших людей, але середнє значення уявлень всіх людей дає стійке значення уявлення щодо навколишнього середовища.

Зміна поглядів на речі і процеси в праці залежить від власного розуміння й оцінок, сформованих в результаті прямої взаємодії з іншими членами суспільства. Під впливом суспільства відбувається переформування свідомості людини.

Працюючи над собою, розвиваючись, людина збільшує можливості своєї свідомості. Підняття рівня свідомості – це можливість збільшення швидкості і кількості

обробляємої людиною інформації. Сучасні соціальні зв'язки створюють умови для формування більш тісної взаємодії індивідуальної і соціальної свідомостей, які впливають одне на одне. Розвиток однієї свідомості знаходиться у тісному взаємозв'язку з розвитком іншої.

Основний обсяг інформації людина одержує із середовища існування, від суспільства. Сьогодні ми є свідками процесу швидкої технологізації суспільства. Такий процес вимагає широкого застосування патентно – кон'юнктурних досліджень, за допомогою яких відслідковується рівень розвитку техніки і технологій. Патентно-кон'юнктурні дослідження є джерелом розробки нових досягнень в технологічній сфері розвитку.

Свідомість фахівця формується на принципі взаємозалежності людини і суспільства. Особливості свідомості як вищої форми відображення полягають у тім, що вона повністю спирається на психологічні підстави відчуттів і в той же час відштовхується від них, тому що відображає дійсність уже в продуктах інтелектуальної діяльності – у загальних поданнях, поняттях, мисленні, які, у свою чергу, представлені у вигляді концепцій, парадигм, теорій, а в загальному визначенні в вигляді знань.

Взаємозалежність індивідуального і соціального є базовою характеристикою сучасного інноваційного розвитку. В патентно-кон'юнктурному методі дослідження взаємозв'язок індивідуального і соціального чітко проглядається. Держава управляє процесом створення і використання інформаційного ресурсу, до якого відноситься патентна і патентно-асоційована інформація, а аналітик її переробляє у знання. Володіння методом інформаційного моделювання дозволяє людині розширити свої можливості і бути більш ефективним в своєму творчому процесі.

За своєю сутністю індивідуальна свідомість є похідною від соціальної свідомості, хоча індивідуальна свідомість також впливає на стан розвитку соціальної свідомості, але в значно меншій мірі. Свідомість є основою творчості, результативність якої залежить від задоволення соціальних потреб сьогодення. Соціальні потреби в сучасному соціально-економічному розвитку постійно і швидко змінюються. Оскільки змінюється рівень розвитку суспільства, то вимоги до членів суспільства теж постійно змінюються, а це впливає на зміну колективної свідомості. Таким чином, між колективною свідомістю і індивідуальною свідомістю постійно існує *дельта розвитку*, яка виконує роль постійної вимоги до руху, постійної вимоги до підвищення результативності творчої діяльності людини, вимагає від неї нових і нових досягнень.

Аналізуючи принцип функціонування системи «інформація – свідомість – знання» є можливість побачити, що ця система працює в умовах діалектичної суперечливої єдності. Суперечливість, що закладена між функціями інформації і знанням, є двигуном розвитку цієї системи, а єдність проявляється в практичній спрямованості до їхнього використання.

У взаємодіючих системах (економічній і соціальній) існує суперечлива єдність у вигляді дельти розвитку, яка реалізується наявністю єдності протиріч в економічній системі. На одночасному існуванні принципу єдності протиріч в міжсистемній і системній взаємодії і базується безперервність циклу творчості.

Таким чином, патентно-кон'юнктурний метод дослідження має суттєвий розвиток в сучасних умовах формування інноваційної діяльності, а його ефективність залежить від злагодженої взаємодії між суспільством і його членами.

Висновки:

-широке застосування патентно-кон'юнктурного дослідження має тісний взаємозв'язок з особливостями сучасного соціально-економічного розвитку;

-патентно-кон'юнктурний метод дослідження є науковим, завдяки йому створюються нові знання в різних напрямках діяльності і в першу чергу в сфері розвитку техніки і технологій;

-в патентно-кон'юнктурному методі дослідження використовується алгоритм

ведення творчого процесу;
-безперервний процес творчості базується на системній і міжсистемній єдності протиріч;
-ключева роль у патентно-кон'юнктурному методі дослідження належить людському чиннику, від рівня підготовки якого залежить якість і цінність створеного знання.

Список використаних джерел:

1. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / за ред. В.Л.Петрова. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. - 264 с.
2. Патентно-информационное обеспечение научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ /Прыгова Т.В. –К. 1986.- 44 с.
3. Пархоменко В.Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності / В.Д. Пархоменко, О.В.
4. Пархоменко О.В. Інформація і знання: взаємозв'язок: моногр. / О.В.Пархоменко. – К: Держ. ін-т інтел. власн., 2010.– 268с
5. Сляднева Н.А. Информационно-аналитическая деятельность: проблемы и перспективы / Н.А. Сляднева // Информационные ресурсы России. – 2001. – № 2. – С. 14-21.
6. Carol H. Weiss. Evaluation: methods for studying programs and policies / Н. Carol. – 2000. – 671 с.
- 7.Пархоменко В.Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності / В.Д. Пархоменко, О.В. Пархоменко. – К.: УкрІНТЕІ, 2006. – 228 с.
8. Кучерявий І.Т. Творчість – основа розвитку потенційних джерел особистості: навч. посіб. / І.Т. Кучерявий, О.І. Кленіков. – К.: Вища школа, 2000. – 288 с.
9. Михайлов А.И. Основы информатики / А.И. Михайлов, А.И. Черный, Р.С. Гиляревский. – М.: Наука, 1968. – 756 с.
- 10.Васильев О., Чьочь В. Системи пошуку наукової інформації (Огляд)// Бібліотечна планета.- 2009.-№2(44).- с.11-15
- 11.Оценка технического уровня продукции - необходимое условие выхода на рынок / Скорняков Э.П., Шведова В.В., Мельникова Л.И. – М: ВНИИПИ.- 1996, 87 с.
- 12.Пархоменко В.Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності / В.Д. Пархоменко, О.В. Пархоменко. – К.: УкрІНТЕІ, 2006. – 228 с.
- 13.55. Пархоменко А.В. Патентная статистика и научно-технический потенциал // Тр. 1X междунар. Науч.-прак. К «Построение информационного общества»: ресурсы и технологии.-К: УкрИНТЭИ.-2002.- С. 99-105.

Ключові слова: інноваційна модель, інноваційна продукція, патентно-кон'юктурне дослідження, метод дослідження, нові технології, конкуренція.

Ключевые слова: инновационная модель, инновационная продукция, патентно-конъюктурное исследование, метод исследования, новые технологии, конкуренция.

Keywords: innovative model, innovative products, research method, patent kon'yukturne study, new technologies, competition.